

HOGYAN LEHET A TELEPÜLÉSEKET FIATALBARÁTABBÁ TENNI A TÁRSADALMI FENNTARTHATÓSÁG ÉRDEKÉBEN?

Kontextus

A műhelymunka célja, hogy a helyi fiatalok 14 éves kortól aktívan részt vegyenek a döntéshozatali folyamatokban, és magukénak érezzék közösségeiket.

A műhely a fiatalok migrációjának kihívását az összetartozás érzésének erősítésével és a helyi szerepvállalás lehetőségeinek biztosításával kezeli. A résztvevőknek a szülővárosuk megismerését, a fiatalok igényeinek azonosítását és a fiatalbarát városok elképzelését célzó tevékenységek révén a kritikus gondolkodás és a stratégiai tervezési készségek fejlesztése a célunk.

Az egymással már ismerkedő és a helyi cselekvés iránt lelkes résztvevők megvizsgálják, hogyan vonhatják be társaikat a városi döntéshozatalba, és hogyan segíthetik elő a társadalmi fenntarthatóságot. Nem szükségesek különleges készségek, csak nyitott gondolkodás és lelkesedés a közösségi szerepvállalás és részvétel iránt.

Bár az európai kontextusra szabták, a műhely alapelvei a fiatalok szerepvállalásáról és az alulról jövő cselekvésről általánosan alkalmazhatóak és adaptálhatóak a különböző kulturális környezetekre.

Célkitűzések

A műhely célja, hogy a fiatalok aktív állampolgári szerepvállalását és részvételét elősegítse azáltal, hogy bevonja őket a környékük jó tulajdonságainak, problémáinak és a fejlesztendő területeknek a mérlegelésébe. A program első része arra irányul, hogy a résztvevők számára olyan biztonságos teret teremtsen, ahol nyugodtan megoszthatják gondolataikat és meghallgathatják egymást.

Célkitűzések:

- ✦ Osszátok meg személyes tapasztalataidat, érzelmeidet, gondolataidat;
- ✦ Ösztönözd a fiatalokat arra, hogy megfigyeljék (ne csak nézzék) azt, ami körülveszi őket;
- ✦ Értsd meg a közös érdekű javakról való saját véleményalkotás fontosságát;
- ✦ Értsd meg annak fontosságát, hogy hozzájárulj a közösség jólétéhez azáltal, hogy kifejtjed véleményed azzal kapcsolatban, hogy mit lehetne javítani;
- ✦ A fiatalok képessé tétele arra, hogy kitalálják, hol kezdhetik el aktív állampolgári szerepvállalásukat annak érdekében, hogy településüket fiatalbarátabbá és fenntarthatóbbá tegyék, és aktívan részt vegyenek a közösségükön belüli döntéshozatali folyamatokban;
- ✦ A beszédtechnikák fejlesztése, a prezentáció szerkezetétől a szóbeli készségekig;
- ✦ A résztvevők megbeszélések és tevékenységek révén megtanulják azonosítani igényeiket és a főbb helyi problémákat, amelyeken hajlandóak elgondolkodni;
- ✦ A résztvevők jobban megismerik társadalmi, kulturális és történelmi örökségüket;
- ✦ A résztvevők egy befogadóbb, toleránsabb és egyenlőbb jövőkép kialakításán fognak dolgozni, és az ideális társadalmi elképzelések megvalósulását akadályozó akadályokkal fognak foglalkozni;

A műhely forgatókönyveinek tanulási célkitűzései összhangban vannak az EUtopia projekt céljaival és az aktív állampolgársággal kapcsolatos európai értékekkel.

Eszközök, kellékek és berendezések

A műhelyt elsősorban offline lehet lebonyolítani, de egyes elemei, például a források megosztása vagy a nyomon követési tevékenységek esetében előnyös lehet az online platformok vagy kommunikációs eszközök használata.

Eszközök:

- ✦ Papír
 - ✦ Filctollak/ceruzák
 - ✦ Flipchart tábla és papír
-

-
- ✦ Székek
 - ✦ "Megfigyelő játék" feladatlapot adunk, amit követni kell. Ezért online vagy kinyomtatva is használható. (Esetleg a munkalapot módosítani is lehet, hozzáadva olyan szempontokat, amelyek relevánsak lehetnek).

Helyszín

Elég nagy helyszín szükséges a csoportos megbeszélésekhez és tevékenységekhez (beltéri vagy kültéri).

A műhelymunka leírása

Ezeket a műhelymunka forgatókönyveket a helyi ifjúsági munkások számára tervezték, hogy megtegyék az első lépéseket a fiatalok bevonása érdekében a helyi akciókba, hogy szülővárosukat ifjúságbarátabbá tegyék.

A fő célok az összetartozás érzésének kialakítása, a helyi problémák felismerése és a helyi fiatalok szükségleteinek feltárása.

A foglalkozás javasolt időkerete:

- ✦ I. rész: A hely, ahol élünk: 60 perc
- ✦ II. rész Megfigyelő játék a környéken: 60-90 perc
- ✦ III. rész Fiatalbarát települések: 90-120 perc

Ha több idő van, javasoljuk, hogy kezdj el kidolgozni a helyi fiatalok szükségleteire való reflektáláshoz szükséges lépéseket.

I. rész: A hely, ahol élünk

Kezdd a műhely céljainak és a facilitátorok bemutatásával.

1. Bemutató kör

A résztvevők röviden bemutatkoznak, elmondják nevüket és motivációjukat a műhelymunkában való részvételre.

2. Ki a karmester?

Ennél a gyakorlatnál az egyik résztvevő elhagyja a termet, míg a többiek kiválasztanak egy karmestert, aki mozdulatokat vezet, amelyeket mindenki egyszerre követhet. Az a személy, aki elhagyta a termet, visszatér, és megpróbálja azonosítani a karmestert. Ismételjük meg a folyamatot legalább háromszor, különböző, önként jelentkezők bevonásával a kitalálásba és a vezetésbe egyaránt.

3. Safe space

Előre meghatározott címszavak mentén (pl. bátorítás, tisztelet, az ítélkezés elkerülése) a résztvevők egyénileg írják le gondolataikat arról, hogy mire van szükségük ahhoz, hogy biztonságban és jól érezzék magukat az együttműködésben, majd kiscsoportokban megvitatják ezeket, és saját gondolataikat felragasztják a falra, így osztva meg igényeiket a nagycsoporttal.

4. Koncentrikus körök

Osszuk a résztvevőket két csoportra, és alakítsunk ki egymással szemben koncentrikus köröket. A workshop tanulási céljai alapján osszon ki egyszerű témákat. Ezekben a variációkban olyan témákat javasolunk, mint például „Melyik a kedvenc helyed a városban?” vagy „Mit szeretsz a városban?”, amelyeket a pároknak kétperces időkeretben kell megvitatniuk. Legalább ötször forgassa a köröket, hogy új párokat hozzon létre.

II. rész: Megfigyelő játék a környéken

Először is a gyakorlatban részt vevő fiatalokat kis csoportokra kell osztani. Ezután egy sétát terveznek a környéken. A feladatlapot akár a séta során, akár utána is ki lehet tölteni. Hasznos lehet, ha a facilitátor a csoport kísérése előtt végigjárja a sétát, hogy a csoport tudja, mire és hova érdemes a figyelmet összpontosítani. A gyakorlat legalább 1-1,5 órát vesz igénybe, attól függően, hogy a résztvevők milyen helyszíneket kívánnak felkeresni.

A feladatlap kitöltése után mindig hasznos összehasonlítani másokkal, akik hasonlóan gondolkodtak, és esetleg más következtetésekre jutottak. A véleménycsere lehetővé teheti a végleges profil kidolgozását, amelyben az összehasonlítás után az egyén vagy a kicsoport munkája a többiekkel való összehasonlítással gazdagodik. A végső fázis lehet egy dokumentum megírása, amelyet meg lehet osztani a helyi közigazgatással, vagy akár egy kis petíció megírása, amelyet a lakosok aláírhatnak.

Ez az eszköz nagyon hasznos a fiatalok megfigyelésre (és nem csak nézésre) való ösztönzésére. A helyes megfigyelés ugyanis a felelőségekről, problémákról, lehetőségekről, valamint a befogadás, javítás, biztonság stb. beavatkozások szükségességéről szóló kritikus gondolkodás kialakulásához vezet. Segít továbbá a kommunikációban, a személyes tapasztalatok, érzelmek, gondolatok és érvelés megosztásában, valamint az álláspontjuk kifejezésében.

Ha senki nem teszi fel a kérdéseket, a dolgok soha nem fognak megváltozni. Mindenki lehet felelős és előmozdítója a javulásnak, kezdve a közösséggel és a környékkel, ahol él. Ezért arra szeretnénk ösztönözni a fiatalokat, hogy megértsék, hogy egy közösség jólléte számos látható és rejtett tényezőhöz kapcsolódik, amelyek nem biztos, hogy mindenki számára azonosak. Fontos, hogy a fiatalokat megfigyelésre és a dolgok felszíne alá hatolásra ösztönözzük. Ne feledd, hogy a közösség széles körű jóllétéért való cselekvés azt is jelenti, hogy figyelembe kell venni a kisebbségek vagy a különleges szükségletekkel rendelkező emberek igényeit is.

Hasznos tippek ifjúsági munkásoknak

Érdekes lehet, ha ez a munka a közigazgatáshoz intézett kérésse fejlődik, hogy avatkozz be a környék egyes javítandó szempontjaiba, vagy a környék lakói számára szervezett figyelemfelkeltő kampányt indítsz, amely során mindannyian közösen hozzájárulhatnak a dolgok javításához.

III. rész: Fiatalbarát települések

1. Ez az én székem

Kérd meg a résztvevőket, hogy alkossanak kört a székeikkel, és üljene a sajátjukhoz. Ezután hagyd ott a széked a körben, és állj középre. Te leszel az első, aki helyet keres magának. A szabályok a következők:

Az üres széktől balra ülő résztvevő azt mondja: „Ez az én széke”, és leül rá. Az új üres széktől balra ülő következő személy ugyanezt teszi. Az új üres széktől balra ülő harmadik személy azt mondja: „Ez XY széke”, tehát hív valakit a körből, hogy üljön oda. Most az üres szék valahol máshol van a körben. A kör közepén álló személy célja, hogy leüljön, mielőtt az valaki másé lenne (valaki már ott ül, vagy már hívtak valakit, hogy üljön oda). Ismételjük a lépéseket, amíg úgy érezzük, hogy örömteli (max. 5-10 perc).

2. A településed térképe

1. lépés

Utasítsd a résztvevőket, hogy külön-külön, konkrét szempontok nélkül rajzolják meg a településük térképét. Ez a tevékenység a szülővárosuk jelentőségének az ő szemszögükből történő megértéséről és a közösségi érzés elősegítéséről szól. Bátorítsd őket, hogy vegyenek fel mindent, amiről úgy gondolják, hogy rajta kellene lennie a térképen.

2. lépés

Amikor elkészültek a térképekkel, kérd meg őket, hogy mutassák meg a térképüket a többieknek, és kezdeményezzenek közös beszélgetést a következő kérdések alapján:

- ✦ Mi van a térképeden?
- ✦ Miért fontosak ezek a helyek számodra?

Ebben a szakaszban a fő hangsúly egymás valóságának megismerésén van; még nem kell mélyebbre ásni, de hagyni kell, hogy reagáljanak, kérdezzenek és elmondják az általuk fontosnak tartott részleteket.

3. lépés

Most kérd meg őket, hogy készítsenek egy térképet a csoport szülővárosáról. Hangsúlyozzuk ki, hogy ezt az egész csapattal kell egyeztetni, de hagyjuk, hogy ők maguk segítsék elő. Eldönthetik, hogy az

összes egyéni dolgot megjelenítenek, vagy csak azokat, amelyek az összes egyéni térképen megjelennek. Ez megmutatja, hogy mi az, ami csoportként fontos számukra, és milyen a dinamikájuk együtt.

4. lépés

Kérj meg a résztvevőket, hogy a következő kérdések alapján mutassák be végleges térképüket:

- ✦ Mi volt a stratégiátok a térkép megalkotásakor? Miért
- ✦ Mi látható a csoport térképeteken?
- ✦ Miért fontosan ezek a helyek számotokra?
- ✦ Tanultál valami újat a szülővárosodról a többiektől? Ha igen, mit?

Javasolt időkeret:

- ✦ 5-10 perc bemutatkozás
- ✦ 15-20 perc az egyéni térképek elkészítésére
- ✦ 30-40 perc a csoportos térkép elkészítésére és a reflexióra

3. Gondolkodj!-Dolgozz párban!- Oszd meg!

Ebben a változatban kövesd az alábbi lépéseket:

Gondolkodj!

A résztvevők írjanak válaszokat az alábbi kérdésekre:

Mitől lesz egy település fiatalbarát? Mik a fő szempontok?

Dolgozz párban!

Ehhez a lépéshez a résztvevőknek keresniük kell egy partnert, és meg kell osztaniuk egymással a kérdésre adott egyéni válaszaikat.

Oszd meg!

Hívdössze újra az osztályt, és kérd meg a párokat, hogy számoljanak be a beszélgetéseikről.

Közben készítsenek egy listát a gondolataikról egy flipcharton vagy táblán.

4. Csoportos megbeszélés

Ellenőrizd a résztvevők ötletei alapján korábban összeállított listát. Beszéljétek meg, hogy van-e még hozzáadandó szempont. Gondolkodjatok el egy ideális (utópisztikus) fiatalbarát településről.

Nyugodtan javasoljatok új szempontokat, vagy tegyetek fel támogató kérdéseket a lista kitöltéséhez.

A cél az, hogy lássák a résztvevők az átfogó képet és az elérendő végső/ideális célt.

5. Csoportmunka kiscsoportokban

1. lépés

Oszd a résztvevőket kiscsoportokra, és kérd meg őket, hogy a korábban összeállított lista alapján gondolják át a helyi fiatalok igényeit. Mondd el nekik, hogy nem szükséges egy tökéletesen fiatalbarát település minden szempontjára gondolni, hanem inkább azokra kell összpontosítaniuk, amelyek kapcsolódnak az igényeikhez, a szülővárosuk valóságához, és amelyeket a legfontosabbnak vagy legsürgetőbbnek tartanak a fejlesztésre. A fő cél az első lehetséges cselekvési területek feltérképezése.

2. lépés

Kérd meg a kiscsoportokat, hogy foglalják össze a megbeszélést, és emeljék ki a legfontosabb szükségleteket és problémákat, amelyekre szeretnének reflektálni.

Készíts egy listát azokról az igényekről és problémákról, amelyeket a beszélgetés során kiemeltek.

6. Összegzés

Hívd össze a résztvevőket egy értékelő beszélgetésre a következő kérdések alapján:

- ✦ Mit tanultatok?
- ✦ Mit tehetünk, hogy reflektáljunk az igényekre?
- ✦ Melyek legyenek a következő lépések vagy konkrét intézkedések?

Ha lehetséges, tűzz ki egy másik időpontot egy találkozóra, és folytasd a konkrét cselekvési tervezést. Javasoljuk, hogy a következő lépésekhez inspirációként tekintsd meg a „Ragadd meg a projekted!” című műhely forgatókönyvünket.

Tanulási eredmények

- ✦ A résztvevők egyéni térképet készítenek szülővárosukról, és közösen kidolgoznak egy csoportos térképet, kiemelve a jelentős helyeket és közösségi értékeket.
- ✦ A résztvevők a megfigyelési játék alapján azonosítják a környék előnyeit, problémáit és a fejlesztendő területeket, valamint a lehetséges megoldásokat.
- ✦ A résztvevők bizonyítani fogják, hogy képesek elemezni és megérteni azokat a kritériumokat, amelyek hozzájárulnak az fiatalbarát település kialakításához.
- ✦ A résztvevők aktívan részt vesznek a csoportos megbeszélésekben és az együttműködésen alapuló döntéshozatali folyamatokban a közösségi igények rangsorolása és a megvalósítható megoldások megtervezése érdekében.
- ✦ A résztvevők értékelik a műhelymunka tapasztalatait, és reflektálnak a tanultakra, azonosítva a fejlődési területeket, a felmerült kihívásokat és a további lépések lehetséges következő lépéseit.
- ✦ A résztvevők hozzájárulnak közösségük jóllétéhez azáltal, hogy véleményt nyilvánítanak a szükséges/lehetséges fejlesztésekről.
- ✦ A résztvevők fejleszteni fogják beszédtechnikájukat, prezentációs struktúráikat és szóbeli készségeiket.

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

Az Európai Unió finanszírozza (projektkód: 2021-1-FR01-KA220-VET-000033162). A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem az EACEA nem tehető felelőssé.

Ez a munka a Creative Commons Attribution- NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>) licenz alatt áll.

